

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

Жильцов О.Б.

«01» 09 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методики та технології у вищій школі.

Змістовий модуль II. «Педагогічні методики та технології у вищій школі»

Змістовий модуль III. «Методичний практикум»

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 011.00.01 Педагогіка вищої школи

Київ – 2020

20

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов

11.09 2019 року

ІНТЕГРОВАНА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методики та технології у вищій школі: Педагогічні методики та технології у вищій
школі. Методичний практикум

для студентів

спеціальності – 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня – другого (магістерського)
освітньої програми – 011.00.01 Педагогіка вищої школи
спеціалізації – Управління електронним навчанням

2019-2020 н.р.

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

 О. Б. Жильцов

11.09 2019 року

ІНТЕГРОВАНА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методики та технології у вищій школі: Педагогічні методики та технології у вищій
школі. Методичний практикум

для студентів

спеціальності – 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня – другого (магістерського)
освітньої програми – 011.00.01 Педагогіка вищої школи
спеціалізації – Управління електронним навчанням

1996/19
19

2019-2020 н.р.

Розробник:

Ковальчук Галина Олександрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Батечко Ніна Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 06.02.2019 № 7

Завідувач кафедри Л.Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм 011.00.01 Педагогіка вищої школи

Гарант освітньо-професійної програми (Хоружа Л.Л.)
(підпис)

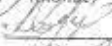
Робочу програму перевірено
«__» _____ 20__ р.

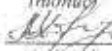
Робочу програму перевірено
«__» _____ 20__ р.

Заступник директора (М.А. Машовець)
(підпис)

Пролонговано

на 2019/2020 (Хоружа Л.Л.), «04» вересня 2019 р., протокол №2

на 20__/20__ (ПІБ), «__» _____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ (ПІБ), «__» _____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
Методики та технології у вищій школі: Гносеологічні основи навчальної діяльності. Педагогічні методики та технології. Методичний практикум.			
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		
Курс	V		
Семестр	9	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	ЗМ I	ЗМ II	ЗМ III
Обсяг кредитів	2	3	1
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	30
Аудиторні	16	24	8
Модульний контроль	4	6	2
Семестровий контроль		30	
Самостійна робота	40	30	20
Форма семестрового контролю		іспит	
Змістовий модуль II. Педагогічні методики та технології у вищій школі			
Обсяг кредитів	3		
Обсяг годин, в тому числі:	90		
Аудиторні	24		
Модульний контроль	6		-
Семестровий контроль		30	
Самостійна робота	30		36
Форма семестрового контролю	іспит		
Змістовий модуль III. Методичний практикум 10 сем			
Обсяг кредитів	1		
Обсяг годин, в тому числі:	30		
Аудиторні	8		
Модульний контроль	2		-
Семестровий контроль	-		-
Самостійна робота	20		22
Форма семестрового контролю	-		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечити комплексну теоретичну й практичну підготовку фахівця високого кваліфікаційного рівня - сучасного викладача, який має значний творчий потенціал до виконання функціональних обов'язків вчителя, вихователя, викладача в закладах освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента. Вивчення дисципліни «МТВШ» має на меті сформувати у студентів професійні педагогічні вміння щодо проектування навчального процесу та його реалізації відповідно до потреб та особливостей конкретних груп слухачів. Для досягнення цієї мети студент має прослухати цикл лекцій з предмета, взяти участь у дослідницькій роботі в ході практично-семінарських занять, виконати ряд науково-методичних завдань індивідуального характеру, підготувати і захистити дидактико-методичний проект.

Завдання курсу:

- дати системну характеристику сучасним тенденціям та особливостям розвитку педагогічних технологій для вищої освіти в Україні й за кордоном;
- ознайомити магістрів з різними сучасними освітніми технологіями, забезпечити розуміння їх сутності і переваг для впровадження у педагогічну діяльність;
- навчити використовувати сучасні педагогічні технології в науково-методичних розробках, у практиці навчання й виховання;
- сформувати чітку уяву про сфери і особливості застосування продуктивної

- технологізації в організації навчальної діяльності;
- визначити психолого-педагогічні засади інтенсифікації навчання засобами педагогічних технологій у вищому навчальному закладі;
- сформувати вміння і навички проектування та реалізації сучасних технологій навчання та виховання;
- сприяти формуванню творчої всебічно розвиненої особистості студента – майбутнього педагога.

Навчальна дисципліна покликана дати глибокі теоретичні та практичні знання з урахуванням нових досягнень методичної науки, перспективного досвіду роботи викладачів вищих навчальних закладів, підготувати майбутніх педагогів до організації та проведення лекційних і лабораторно-практичних занять на високому науково-методичному рівні. Даний курс широко використовує сучасні досягнення методичної науки, психології та педагогіки вищої школи, що дозволяє активізувати навчально-пізнавальну діяльність магістрантів, підвищити ефективність формування знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

3. Результати навчання за дисципліною

Дисципліна «МТВШ» має сформувати у студентів в процесі навчання спеціальні професійні компетентності на основі базових, що формуються під час вивчення інших загально педагогічних дисциплін і фахових курсів, з метою швидкої адаптації до динамічного сучасного світу та використання можливостей щодо самореалізації, а саме: здатність навчати інших; здатність до самонавчання; навички критичного й творчого мислення; вміння працювати в команді; навички співпраці й поважливого ставлення до культурних традицій.

Вивчення курсу «МТВШ» має забезпечити оволодіння студентами педагогічними технологіями, методами й прийомами реалізації освітніх цілей та навчальних впливів під час організації навчально-виховного процесу.

Опанувавши даний курс, студенти мають:

Знати:

- базові поняття, принципи та джерела методики викладання у вищій школі;
- сучасні тенденції розвитку вітчизняної та світової неперервної освіти;
- основні методи, прийоми, форми та засоби навчання у вищій школі;
- основні методичні вимоги до навчальних занять у вищій школі;
- особливості планування, організації, мотивації до навчання для різних освітньо-вікових груп та навчальних закладів системи неперервної освіти;
- особливості сучасних інноваційних технологій (активних методів навчання) та їх реалізації в навчальному процесі у ВНЗ;
- методичні особливості організації контролю та оцінювання, корекції навчальних досягнень, критерії оцінки якості навчання й освіти.

Уміти:

- планувати та організовувати навчально-виховний процес у ВНЗ;
- розробляти інформаційно-методичне забезпечення навчальних занять;
- розробляти та проводити навчальні заняття різних типів і форм;
- розробляти та використовувати різноманітні методи та методики активізації навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі;
- організовувати самостійну роботу студентів у процесі навчання;
- організовувати контроль та оцінювання навчальних досягнень, розробляти критерії оцінювання навчальних досягнень, використовувати різні системи та шкали оцінювання.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назви теоретичних розділів	Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
БЛОК-MOДУЛЬ I							
Методика і технології у вищій школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.	11	4	2	1	1	2	5
Педагогічні технології і методики навчання: сутність, зміст, характеристики.	9	4	2	1	1	-	5
Разом	20	8	4	2	2	2	10
БЛОК-MOДУЛЬ II							
Інноваційні технології інтерактивного навчання у вищій школі.	12	5	2	1	2	2	5
Самостійна робота студентів та її інформаційно-методичне забезпечення.	10	5	2	1	2	-	5
Разом	22	10	4	2	4	2	10
БЛОК-MOДУЛЬ III							
Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі.	18	6	2	2	2	2	10
Разом	18	6	2	2	2	2	10
Екзамен	30						
БЛОК-MOДУЛЬ IV							
Проектування компонентів технологій керованої результативності навчання у вищій школі	16	4	-		4	2	10
Моделювання педагогічної технології для навчання обраної вікової групи	14	4	-		4	-	10
Разом	30	8	-		8	2	20
Разом за навчальним планом	120	32	10	6	16	8	50

5. Програма навчальної дисципліни
Блок-модуль 1.

Тема 1. Методика і технології у вищій школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.

Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна в системі цілісного педагогічного процесу ВНЗ. Вступ до навчальної дисципліни. Поняття про цілісний педагогічний процес у вищій школі, характеристика його компонентів.

Місце і роль «Методики і технологій навчання у вищій школі» в системі педагогічних дисциплін. Предмет, зміст, завдання дисципліни, її значення для формування професійно-значимих компетентностей викладача.

Дефінітивний аналіз технологій навчання у вищій школі. Концептуальні засади розробки моделей технологій навчання у вищій освіті: професійно-орієнтоване, особистісно-орієнтоване та компетентнісно-орієнтоване навчання. Нормативно-правові засади технологій навчання в системі неперервної освіти.

Тема 2. Педагогічні технології і методики навчання: сутність, зміст, порівняльні характеристики.

Теоретичні та методичні засади класифікації технологій і методів навчання. Характеристика загальних дидактичних методів навчання. Методи організації діяльності. Залежність вибору форм та методів навчальної діяльності від поставленої мети навчання. Технології розвивального навчання. Технології інтерактивного навчання. Кооперативне навчання. Технології ситуативного моделювання. Ігрові технології навчання. Соціально-педагогічний тренінг. Навчально-професійні тренінги. Навчання через дію.

Блок-модуль 2.

Тема 3. Інноваційні технології інтерактивного навчання у вищій школі.

Нетрадиційні форми і методи роботи, що використовуються в ІТН. Технології проектного навчання. Інформаційно-комунікаційні технології навчання. Активізація традиційних навчальних занять: проблемні лекції, лекції-діалоги, лекції-дискусії, змішане навчання. Методи інтерактивного зворотного зв'язку: вебінари, дискусії, колаборативна експертиза. Евристично-контекстне навчання: пошуково-дослідницькі методи: аналіз проблемних ситуацій, мозковий штурм. Фактори ефективності використання ІТН. Місце і роль викладача при застосуванні ІТН у вищій школі.

Використання технологій навчання у вищій школі для формування професійно-значимих компетентностей. Технології функціонально-змістового навчання у вищій школі. Технології особистісно-соціального навчання. Технології інтегративного навчання фахових дисциплін (за вибором).

Тема 4. Самостійна робота студентів та її інформаційно-методичне забезпечення.

Організація самостійної роботи студентів (СРС) на засадах інтерактивності. Самостійність як риса особистості. Поняття і види самостійної роботи. Типи завдань для СРС: їх мета, зміст, умови виконання, методичне забезпечення. Аудиторна і позааудиторна самостійна робота. Методи і форми оцінювання самостійної роботи. Місце і роль самостійної роботи у формуванні професійно-значимих компетентностей майбутніх фахівців у процесі навчання у вищій школі.

Блок-модуль 3.

Тема 5. Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі.

Контроль та моніторинг процесу навчання у вищій школі. Цілі, зміст, функції та особливості організації контролю та оцінювання навчальних досягнень у вищій школі. Структура і функції контролю в навчанні. Форми та методи оцінювання, їх відповідність цілям навчання, методичні вимоги до організації контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень у вищій школі. Особливості розробки еталонних рівнів та вимірників навчальних досягнень. Особливості організації контролю у навчанні з використанням можливостей сучасних інформаційних технологій.

Поняття «якість навчання». Показники якості освіти й навчання. Управління якістю навчання у вищій школі. Міжнародний та вітчизняний досвід оцінювання результатів навчання у вищій школі.

Аналіз результатів навчальної діяльності. Етапи контролю. Оцінювання та відмітка. Використання рейтингової системи оцінювання у вищій школі. Дидактичні тести та їх використання у вищій школі. Вимоги до розробки та використання тестів. Властивості тестів. Основні види тестів, їх характеристика. Технологічні особливості тестування.

Зворотний зв'язок. Засоби зворотного зв'язку. Оціночні інструменти. Оцінка процесу навчання. Оцінка результатів навчання.

Блок-модуль 4.

Тема 6. Проектування компонентів технологій керованої результативності навчання у вищій школі

Концепція керованої результативності навчання в системі неперервної освіти. Технологія керованої результативності у професійно-орієнтованому навчанні. Проектування рамки технологій керованої результативності навчання для локального економіко-педагогічного середовища.

Соціально-психологічні аспекти інтенсивних технологій навчання у вищій школі. Учасники освітнього процесу як феномен персоніфікації економіко-педагогічних відносин. Суб'єктні дидактичні цілі та формування готовності студентів до самоорганізації навчання. Роль викладача у забезпеченні успішності та якості навчання студентів.

Тема 7. Моделювання педагогічної технології для навчання обраної вікової групи

Аналіз конкретної навчальної ситуації. Характеристика обраної групи навчання, потреб та обмежень. Визначення цілей та завдань навчального процесу. Використання технологічного підходу до організації навчального процесу із врахуванням особливостей конкретної ситуації. Реалізація навчальної моделі та аналіз результатів. Підготовка та захист результатів проектного дослідження.

Аналіз груп навчання. Визначення потреб у навчанні при здобутті вищої освіти. Ситуаційний аналіз. Аналіз цільової групи: учасники, обмеження. Специфіка навчання слухачів різних освітньо-вікових груп. Мета навчання. Фактори впливу на роботу групи навчання. Стадії розвитку групи і стилі лідерства. «Важкі» учасники групи. Психологічні основи управління.

Етапи освітнього процесу. Планування освітнього процесу. Етапи навчального процесу: планування, підготовка, виконання, оцінка. Планування у викладацькій діяльності: ситуаційний аналіз, формулювання мети і завдань навчання. Таксономія цілей навчання. Модель засвоєння бази знань навчального предмета. Використання діяльнісного підходу до реалізації мети навчання.

Етапи підготовки освітнього процесу. Розробка методичної карти.

Підготовка матеріалів до занять. Основні етапи підготовки: підготовка матеріалів, взаємодія з іншими людьми, підготовка обладнання та приміщення, самопідготовка. Типи моделей навчання: лінійна система, модульна система, тренінг на робочому місці, самоосвіта (із використанням інструкцій, ПК тощо), змішана. Розробка методичної карти, її відповідність моделі засвоєння бази знань. Використання технологічного підходу залежно від обраної моделі навчання.

Використання засобів навчання, їх класифікація. Кроковий підхід до підготовки навчальних матеріалів. Підготовка модулів. Способи структурування змісту матеріалів. Критерії відбору навчальних матеріалів та допоміжних засобів для навчання. Характеристика особливостей засобів навчання, що використовуються у вищій школі. Підготовка приміщення та обладнання. Використання засобів візуалізації.

Етап реалізації процесу навчання. Етап реалізації навчального процесу. Основні завдання викладача. Взаємодія з іншими людьми. Вплив на роботу групи. Робота з групою. Рівні спілкування. Проблема ефективності спілкування. Піраміда засвоєння навчального матеріалу. Використання активних методів навчання, інтенсивних технологій навчання.

Етап завершення процесу навчання. Контроль. Моніторинг навчання. Аналіз результатів навчальної діяльності. Зворотний зв'язок. Оціночні інструменти. Оцінка процесу і результатів навчання, їх взаємозв'язок з цілями навчання.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	1		2		3		4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1		
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1		
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1	4	4
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10		
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5								
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	-	-	-	-	-	-	-
Максимальна кількість балів:									
Розрахунок коефіцієнта:									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль, теми, к-ть год. на СРС	Орієнтовний зміст завдань за темами курсу
Блок-модуль 1.	
Тема 1. Методика і технології у вищій школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном. (2 год.)	1.1. Показати зв'язок МТВШ з іншими науками і галузями знань. 1.2. Дати характеристику методів дослідження дисципліни. 1.3. Порівняти коло питань, які вивчає дидактика та методика навчання у вищій школі. 1.4. Охарактеризувати значення методичної науки для вирішення основних задач сучасної вищої школи.
Тема 2. Педагогічні технології і методи навчання: сутність, зміст, характеристики. (6 год.)	2.1. Дати характеристику етапів розвитку навчальних технологій, висначити основні їх відмінності. 2.2. Порівняти найпоширеніші ТН у вищій освіті. 2.3. Проаналізувати зарубіжний досвід запровадження інноваційних технологій навчання. 2.4. Підготувати повідомлення про досвід та перспективи роботи у галузі технологій навчання в нашій країні та за кордоном. 2.5. Виконати порівняльну характеристику педагогічних технологій за самостійно обраними критеріями.
Блок-модуль 2.	
Тема 3. Інноваційні технології інтерактивного навчання у вищій школі. (8 год.)	3.1. Схарактеризувати передумови й чинники активізації навчання у вищій школі. 3.2. Виконати характеристику-експерт технологій інтерактивного навчання. 3.3. Здійснити критичний аналіз переваг і недоліків різних технологій дискусій. 3.4. Підготувати питання (проблему, ситуацію) для організації і проведення дискусії. 3.5. Здійснити аналіз конкретної ситуації запропонованої викладачем. Підготовка аналітичної записки, питань до кейсу. 3.6. Підготовка конкретних ситуаційних вправ до обраної навчальної теми. 3.7. Заповнити таблицю «Історія розвитку ігор». 3.8. Скласти підсумкову схему-класифікацію дидактичних ігор. 3.9. Інформаційний аналіз дидактичного тексту з теми. 3.10. Розробка дидактичних ігрових завдань до обраної теми ("КВК", "Доміно", тощо).
Блок-модуль 3.	
Тема 4. Самостійна робота студентів та її інформаційно-	4.1. Скласти перелік елементів бази знань теми, розробити до нього термінологічний показник із зазначенням джерела і сторінки, де розкрито сутність терміну.

методичне забезпечення (4 год.)	4.2. Скласти порівняльну характеристику різних форм самостійної роботи та відповідних методів її оцінювання. Оформити у вигляді таблиці. 4.3. На основі вивчення навчального матеріалу, проаналізувати оптимальне співвідношення між аудиторною та позааудиторною самостійною роботою та навести умови її ефективного застосування. 4.4. Розробити варіанти завдань з самостійної роботи до будь-якої навчальної теми.
Тема 5. Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі (6 год.)	5.1. Схарактеризувати види і форми організації контролю знань студентів з навчальних дисциплін (на вибір). 5.2. Здійснити аналіз критеріїв оцінки навчальних досягнень студентів з навчальних курсів (на вибір). 5.3. Укладання авторських тестових завдань різних типів для поточного та підсумкового контролю. 5.4. Здійснити аналіз екзаменаційних питань з навчальних дисциплін (на вибір). 5.5. Проаналізувати критерії оцінювання навчальних досягнень у вищій школі, зробити висновки про їх відповідність цілям навчання. 5.6. Зробити порівняльний аналіз різних систем та шкіл оцінювання навчальних досягнень у вищій школі. 5.7. Ознайомитися з питаннями моніторингу якості вищої освіти. 5.8. Розробити алгоритм створення вимірників навчальних досягнень у вищій школі. 5.9. Підбрати та розробити зразки різноманітних завдань для тематичного та підсумкового оцінювання. 5.10. Підготувати повідомлення про якість вищої освіти.
Ключова модель 4	
Тема 6. Проектування компонентів технологій керуваної результативності навчання у вищій школі (8 год.)	6.1. Розробити модель тренінгу для вивчення теми за вибором. Підготувати дидактичні матеріали для проведення тренінгу.
Тема 7. Моделювання педагогічної технології для навчання обраної вікової групи (10 год.)	7.1. Розробити модель навчального проекту з обраної навчальної теми. 7.2. Запропонувати й обґрунтувати модель педагогічної технології для вищого навчального закладу (за вибором).

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Об'єктами поточного оцінювання знань студентів є такі:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях (ПР)
- виконання завдань для самостійної роботи теоретичного та практичного спрямування (СР)
- виконання контрольних завдань з поточного модульного контролю (КР).

Контрольна робота (КР) включає такі завдання: складання письмових запитань до дидактичних текстів; відповіді на контрольні запитання та тести; комп'ютерне тестування.

Під час контролю виконання завдань для СРС оцінюванню підлягають:

1. Завдання для самостійної роботи з теоретичним матеріалом (СРТМ): опрацювання навчальної теми в цілому чи окремих питань; реферування та анотування; креслення блок-схем; самостійне формулювання запитань; узагальнення і класифікація матеріалу; інтерпретація сучасних методик навчання; складання «Карти методичного забезпечення навчання»;

2. Завдання для самостійної роботи з підготовки до практичних занять (СРПЗ): виконання практичних завдань; підготовка до викладання; розробка дидактичних матеріалів з різного типу навчальних занять; ознайомлення з сучасними методиками проведення навчальних занять у вищій школі.

Під час виконання контрольних робіт оцінюванню підлягають: складання письмових запитань до учбових та проблемних текстів; відповіді на контрольні запитання та тести; опитування; колоквиуми; комп'ютерний тренінг на закріплення теоретичного матеріалу курсу;

розв'язання практичних завдань, виробничих ситуацій (кейсів); виконання індивідуальних завдань.

Для оцінювання застосовується традиційна 5-рівнева система критеріальності навчальних досягнень, яка узгоджується з етапами формування розумових дій, та створює можливості для переведення отриманих оцінок у 100-бальну шкалу для підсумкового контролю.

Під час виконання модульних контрольних робіт оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набув студент після опанування певного завершеного розділу навчального матеріалу. Контрольні роботи можуть проводитися у формі тестів, відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних завдань, розв'язання педагогічних ситуацій (кейсів) тощо. З дисципліни «Методики і технології у вищій школі» передбачено чотири модульні контрольні роботи. Модульні завдання, які входять до загального порядку оцінювання поточної успішності студента, складаються з двох частин. Перша частина завдання складається з тестових вправ і відкритих запитань всіх рівнів складності за темами даного курсу. Друга частина передбачає виконання індивідуально-творчої роботи, зміст якої містить практичну реалізацію змісту дисципліни.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Умови допуску: бали нараховуються за всі види самостійних, контрольних, індивідуальних робіт з дисципліни. Для виступів із доповідями та презентаціями на теми індивідуальних завдань для підготовки студентів до практичного заняття, теми для самостійного опрацювання та на проблемні питання бали нараховуються згідно критеріїв.

Форма проведення: письмовий іспит

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності; поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповіді якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхові, фрагментарні, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Технології навчання і Методика викладання як галузі педагогічної наук. Предмет та методи дослідження, зв'язок з іншими науками.
2. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання у вищій школі
3. Становлення та розвиток педагогічних технологій, джерела технологізації навчально-виховного процесу.
4. Основні задачі та функції методики і технологій навчання у вищій школі.
5. МТВШ в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього педагога вищої школи.
6. Актуальні проблеми гуманітаризації вищої школи. Взаємозв'язок, джерела формування та розвитку педагогічної культури і мислення майбутніх фахівців у процесі навчання.
7. Компаративний аналіз становлення та розвитку систем вищої освіти.
8. Суть основних понять педагогічних технологій: «проектування», «система», «дидактична система», «технологія навчання» та її види.
9. Теоретичні засади проектування сучасних технологій навчання.
10. Проектування компонентів освітнього середовища.
11. Структура і типологія освітніх середовищ.
12. Вимоги до створення педагогом власної концепції проектування дидактичної системи.
13. Загальні підходи до особистісного і професійного розвитку студента через освітнє середовище.
14. Модульні технології як відкриті системи навчання.
15. Можливості застосування технологій розвиваючого навчання у вищій школі.
16. Технології дослідницького (свистичного) навчання у вищій школі.
17. Інформаційно-комунікаційні технології навчання.
18. Комп'ютеризація навчання і розвиток креативності студента у вищій школі.
19. Технології дистанційного навчання у вищій школі.
20. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання.
21. Навчально-професійний тренінг у вищій школі.
22. Вплив специфіки психолого-педагогічних знань як предмету навчання на вибір методів та організаційних форм навчання.
23. Характеристика сучасних типів навчальних занять у вищій школі.
24. Організаційний, науковий та методичний рівень лекції у вищій школі.
25. Методика підготовки та проведення семінарських занять у вищій школі.
26. Особливості викладання психолого-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти.
27. Методика організації та проведення індивідуально-консультативної роботи у вищій школі.
28. Методика проведення аналізу навчального заняття з психолого-педагогічних дисциплін.
29. Методика розробки моделі засвоєння бази знань (МЗБЗ) із психолого-педагогічних тем.
30. Методична карта навчального заняття у вищій школі, її структура та відповідність МЗБЗ.
31. Характеристика збірника інформаційно-методичних матеріалів для вивчення психолого-педагогічних дисциплін.
32. Основні вимоги до організації самостійної роботи при вивченні психолого-

педагогічних дисциплін.

33. Види та форми самостійної роботи студентів. Аудиторна та позааудиторна самостійна робота.
34. Мета, зміст та типи завдань для самостійної роботи студентів.
35. Методи та форми оцінювання самостійної роботи з психолого-педагогічних дисциплін.
36. Особливості методики організації контролю та оцінювання навчальних досягнень у вищій школі. Критерії оцінювання.
37. Системи та шкали оцінювання навчальних досягнень у вищій школі.
38. Особливості контролю в умовах модульно-рейтингової організації навчання у вищій школі.
39. Сутність активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
40. Сучасні методи та засоби навчання у вищій школі.
41. Поняття активних методів навчання, їх класифікація.
42. Соціально-економічні та національні передумови ефективного застосування активних методів навчання у вищій школі.
43. Наочні засоби навчання при вивченні психолого-педагогічних тем. Їх класифікація та функції.
44. Особливості використання ТЗН у вищій школі.
45. Поняття та сутність дискусії, її роль в активізації навчання.
46. Методичні особливості та різні технології підготовки і проведення дискусії.
47. Аналіз та оцінка результатів дискусії.
48. Метод конкретних ситуацій (кейс), його суть та основні вимоги до змісту.
49. Етапи роботи з кейсом при вивченні психолого-педагогічних тем.
50. Проблемно-орієнтоване навчання як важлива складова кейс методу.
51. Сутність та класифікація ігрових методів навчання у вищій школі.
52. Особливості використання, етапи підготовки та проведення ділових ігор.
53. Рольові ігри та їх використання при вивченні психолого-педагогічних дисциплін.
54. Неімітаційні ігрові методи навчання: особливості розробки та застосування на заняттях у вищій школі.
55. Сучасні ІКТ як засіб активізації навчання у вищій школі. Їх суть та особливості.
56. Тренінгові технології навчання.
57. Системи дистанційного навчання. Інтернет – конференції.
58. Нова роль викладача в умовах запровадження сучасних технологій навчання.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модуль. Назва модуля	Блок-модуль 1. Актуальні питання технологій навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки у вишній школі.		Блок-модуль 2. Інноваційні технології інтерактивного навчання у вишній школі.		Блок-модуль 3. Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень у вишній школі.	Блок-модуль 4. Методичний практикум: підготовка майбутніх педагогів до проектування педагогічних технологій.	
	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	-	-
Лекції	2 год. (11 балів)		2 год. (11 балів)		2 год. (11 бал)	4 год. (22 бал)	4 год. (22 бал)
Семінар. заняття							
Темат. лекції	Методика і технології у вишній школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.	Педагогіч ні технології і методики навчання: сутність, зміст, характери стики.	Інноваційні технології інтерактив ного навчання у вишній школі.	Самостійна робота студентів та її інформа ційно-методичне забезпечення.	Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вишній школі.		
Темат. семінар. заняття	Методика і технології у вишній школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.	Педагогіч ні технології і методики навчання: сутність, зміст, порівняль ні характери стики.	Інноваційні технології інтерактив ного навчання у вишній школі.	Самостійна робота студентів та її інформа ційно-методичне забезпечення.	Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вишній школі.		
Практич. заняття	2 год. (11 балів)		2 год. (11 бал)	2 год. (11 бал)	2 год. (11 бал)	4 год. (22 бал)	4 год. (22 бал)
Темат. практичних заняття	Методика і технології у вишній школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.	Педагогіч ні технології і методики навчання: сутність, зміст, порівняль ні характери стики.	Інноваційні технології інтерактив ного навчання у вишній школі.	Самостійна робота студентів та її інформа ційно-методичне забезпечення.	Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вишній школі.	Проекту вання компонен тів технології й керуваної результат ивності навчання у вишній школі.	Моделю вання педагогіч ної технології і для навчання обраної вікової групи.
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
МК	25 балів		25 балів		25 балів	25 балів	
Іспит							

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Ковальчук Г. О. Технології навчання економічних дисциплін в системі неперервної освіти (теоретико-методичний аспект) : моногр. / Г. О. Ковальчук. – К. : КНЕУ, 2014. – 511 с.
3. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : Навчальний посібник / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О. Т. Шпак - К. : «Просвіта», 2000. - 368с.
4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навч.-метод. посіб. / С. О. Сисоєва ; Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К. : ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
6. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.
7. Сучасні педагогічні технології : Навч.-метод. посіб. / Автор-укладач Федорчук Е. І. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. – 212 с.
8. Сучасні технології освіти дорослих : навч. посіб. / [авт. кол. : О. В. Аніщенко, Л. Б. Лук'янова, Л. Є. Сігасва та ін]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 182 с.
9. Чошанов М. А. Е-дидактика : Новый взгляд на теорию обучения в эпоху цифровых технологий / М. А. Чошанов. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : ojs.ijer.in/index.php/ijer/article/view/1613/html/18html

Додаткова

1. Акопов Г. В. Социальная психология образования : моногр. / Г. В. Акопов. – М. : Флинта, 2000. – 296 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : підручник / І. Д. Бех – К. : Либідь, 2008. – 848 с.
3. Бондар С., Момот Л., Липова Л., Головка М. Перспективні педагогічні технології : Навч. посіб. / За ред. С. Бондар. – Рівне : Тетріс, 2003. – 200 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>
5. Закон України «Про освіту» (зі змінами 2008 року). – Режим доступу : www.osvita.org.ua/xcore/core_session.lib.php on line 64
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
7. Андрущенко В. П. Світанок Європи : Проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи ХХІ століття / В. П. Андрущенко. – К. : Знання України, 2011. – 1099 с.
8. Ковальчук Г. О. Бізнес-тренінги для економістів. – К. : КНЕУ, 2007. – 460 с.
9. Ковальчук Г. О., Чужикова В. Г. Методика викладання права : Кейси для юристів : навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2011. – 270 с.
10. Колесникова И. А. Педагогическое проектирование : учеб. пособ. для вузов / И. А. Колесникова, М. П. Горчакова-Сибирская; под ред. В. А. Сластенина, И. А. Колесниковой. – М. : Академия, 2008. – 288 с.
11. Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи. Навч. посіб. – Київ, 2015. – 632 с.
12. Мельничук І. М. Особливості застосування інтерактивних ігор у вищому навчальному закладі Електронний ресурс: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadsps/2010_4/10mimvzn.pdf.
13. Мистецтво бути викладачем : Практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанта, М. Флемм та ін. – К. : Навч.-метод. центр «Консорціум з удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2003. – 144 с.
14. Мухина С. А., Соловьева А. А. Современные инновационные технологии обучения. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2008. – 360 с.
15. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів : теоретико-методологічний аспект : монографія / О. В. Малихін. –

- Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – 307 с.
16. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – К. : КНТ, 2014. – 262 с.
  17. Нагасв В. М. Методика викладання у вищій школі : Навч. посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
  18. Нигматов З. Г., Шакирова Л. Р. Теория и технологии обучения в высшей школе: Курс лекций / Под ред. З. Г. Нигматова. – 367 с.
  19. Семенова А. В. Розвиток професійної компетентності фахівців засобами парадигмального моделювання (інтерактивний тренінг) : навч.-метод. посіб. / А. В. Семенова. – Одеса : СВД Черкасов М. П., 2006. – 130 с.
  20. Серая О. В. Имитационное моделирование : Учебн.-метод. пособие. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2003. – 80 с.
  21. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології. – Харків, 2002. – 128 с.
  22. Тополя Л. Інтерактивне навчання у вищій школі з використанням комп'ютерних технологій / Л. Тополя. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/.../040_044_30_2008.pdf
  23. Хлебнікова Т. М. Ділова гра як метод активного навчання педагога. – Харків : Основа, 2005.
  24. Чужикова В. Г. Методика викладання права : Навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2009. – 425 с.
  25. Якиманская И. С. Технология личностно-ориентированного образования. – М. : Сентябрь, 2001.

ДОДАТОК **до інтегрованої робочої програми навчальної дисципліни**

Методики та технології у вищій школі: Педагогічні методики та технології у вищій школі

Методичний практикум

для студентів

спеціальності – 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня – другого (магістерського)
освітньої програми – 011.00.01 Педагогіка вищої школи
спеціалізації – Управління електронним навчанням

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття №1.

Тема: Методика і технології у вищій школі: актуальні питання технологізації навчання в умовах модернізації освітніх систем та професійної підготовки в Україні й за кордоном.

План.

1. Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна в системі цілісного педагогічного процесу ЗВО.
2. Поняття про цілісний педагогічний процес у вищій школі, характеристика його компонентів.
3. Місце і роль «Методики і технологій навчання у вищій школі» в системі педагогічних дисциплін. Предмет, зміст, завдання дисципліни, її значення для формування професійно-значимих компетентностей викладача.
4. Дефінітивний аналіз технологій навчання у вищій школі.
5. Концептуальні засади розробки моделей технологій навчання у вищій освіті: професійно-орієнтоване, особистісно-орієнтоване та компетентісно-орієнтоване навчання.
6. Нормативно-правові засади технологій навчання в системі неперервної освіти.

Практичне заняття № 1.

Тема: Педагогічні технології і методики навчання: сутність, зміст, порівняльні характеристики.

План

1. Теоретичні та методичні засади технологій і методів навчання.
2. Характеристика загальних дидактичних методів навчання. Залежність вибору форм та методів навчальної діяльності від поставленої мети навчання.

Порівняльна характеристика традиційних технологій навчання.

- 1) Технології розвивального навчання.
- 2) Технології інтерактивного навчання.
- 3) Кооперативне навчання.
- 4) Технології ситуативного моделювання.
- 5) Ігрові технології навчання.
- 6) Соціально-педагогічний тренінг.
- 7) Навчально-професійні тренінги.
- 8) Навчання через дію.

Семінарське заняття №2.

Тема: Інноваційні технології інтерактивного навчання у вищій школі.

План

1. Нетрадиційні форми і методи роботи, що використовуються в ІТН.
2. Фактори ефективності використання ІТН.
3. Місце і роль викладача при застосуванні ІТН у вищій школі.
4. Використання технологій навчання у вищій школі для формування професійно-значимих компетентностей.
5. Технології функціонально-змістового навчання у вищій школі.
6. Технології особистісно-соціального навчання.
7. Технології інтегративного навчання фахових дисциплін (за вибором).

Практичне заняття № 2.

Тема: Інноваційні технології інтерактивного навчання у вищій школі.

План

1. Активізація традиційних навчальних занять: проблемні лекції, лекції-діалоги, лекції-дискусії, змішане навчання.
2. Методи інтерактивного зворотного зв'язку: вебінари, дискусії, колаборативна експертиза.
3. Евристично-контекстне навчання: пошуково-дослідницькі методи: аналіз проблемних ситуацій, мозковий штурм.
4. Технології проектного навчання.
5. Інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Семінарське заняття №3.

Тема: Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі.

План

1. Контроль та моніторинг процесу навчання у вищій школі.
2. Цілі, зміст, функції та особливості організації контролю та оцінювання навчальних досягнень у вищій школі.
3. Форми та методи оцінювання, їх відповідність цілям навчання, методичні вимоги до організації контролю.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень у вищій школі.

Практичне заняття № 3.

Тема: Самостійна робота студентів та її інформаційно-методичне забезпечення

План

1. Самостійність як риса особистості майбутнього фахівця та її формування у процесі навчання.
2. Організація самостійної роботи студентів (СРС) на засадах інтерактивності.
3. Поняття і види самостійної роботи.
4. Місце і роль самостійної роботи у формуванні професійно-значимих компетентностей майбутніх фахівців у процесі навчання у вищій школі.
5. Типи завдань для СРС: їх мета, зміст, умови виконання, методичне забезпечення.
6. Аудиторна і позааудиторна самостійна робота.
7. Методи і форми оцінювання самостійної роботи.

Практичне заняття № 4.

Тема: Методичні особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі

План

1. Контроль та моніторинг процесу навчання у вищій школі.
2. Цілі, зміст, функції та особливості організації контролю та оцінювання навчальних досягнень у вищій школі.
3. Форми та методи оцінювання, їх відповідність цілям навчання, методичні вимоги до організації контролю.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень у вищій школі.
5. Організація контролю у навчанні з використанням можливостей сучасних інформаційних технологій.
6. Аналіз результатів навчальної діяльності, оцінювання та відмітка.
7. Використання рейтингової системи оцінювання у вищій освіті.
8. Дидактичні тести та їх використання у вищій школі.
9. Технологічні особливості тестування.
10. Характеристика засобів зворотного зв'язку та оціночних інструментів.

Практичне заняття № 5-6.

Тема: Проектування компонентів технологій керованої результативності навчання у вищій школі

План

1. Концепція керованої результативності навчання в системі неперервної освіти.
2. Технологія керованої результативності у професійно-орієнтованому навчанні.
3. Проектування рамки технологій керованої результативності навчання для локального економіко-педагогічного середовища.
4. Соціально-психологічні аспекти інтенсивних технологій навчання у вищій школі.
5. Учасники освітнього процесу як феномен персоніфікації економіко-педагогічних відносин.
6. Суб'єктивні дидактичні цілі та формування готовності студентів до самоорганізації навчання.
7. Роль викладача у забезпеченні успішності та якості навчання студентів.

Практичне заняття № 7-8.

Тема: Моделювання педагогічної технології для навчання обраної вікової групи

План

1. Аналіз груп навчання.
2. Етапи освітнього процесу. Планування освітнього процесу.
3. Етап підготовки освітнього процесу. Розроблення методичної картки. Підготовка матеріалів до заняття.
4. Використання засобів навчання, їх класифікація.
5. Етап реалізації процесу навчання.
6. Етап завершення процесу навчання.